

Oekraïense alleenstaande minderjarige vreemdelingen en opvang

Onder de huidige vluchtelingen uit Oekraïne bevinden zich ook alleenstaande minderjarigen vreemdelingen (amv's). Deze kinderen zijn kwetsbaar en bevinden zich in een unieke situatie. Het is belangrijk om deze doelgroep goed in beeld te krijgen en houden en ervoor te zorgen dat ze op een veilige plek worden opgevangen. Deze handreiking is bedoeld voor gemeenten die te maken krijgen met alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) uit Oekraïne.

Heeft uw gemeente al opvang voor deze specifieke doelgroep geregeld?

Tussen de Oekraïense vluchtelingen die zich melden bij gemeenten bevinden zich ook Oekraïense amv's. Deze groep wordt niet opgevangen in de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO). Het uitgangspunt voor de opvang van deze groep is het amv-opvangmodel. Heeft uw gemeente al opvang voor deze specifieke doelgroep geregeld? Nidos denkt graag mee als het gaat om het organiseren van deze opvang binnen uw gemeente. Hieronder kunt u lezen wat Nidos vanuit haar expertise voor u kan betekenen op het gebied van opvang en voogdij van amv's.

Als gemeente kunt u op drie manieren te maken krijgen met amv's uit Oekraïne. In de handreiking [Gemeentelijke Opvang Oekraïners \(GOO\)](#) staan een aantal scenario's met stappen die een gemeente dient te doorlopen als zij amv's uit Oekraïne aantreft in hun gemeente.

Over Nidos

Nidos voert, als enige organisatie in Nederland, op grond van de wet, de (gezins)voogdijtaak uit voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). Op het moment dat Nidos de voorlopige voogdij krijgt over een Oekraïense amv's, is Nidos tevens verantwoordelijk voor het regelen van een passende opvangplek.

Onze expertise

Nidos werkt sinds 1990 met alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Daardoor is er jarenlang expertise opgebouwd in de begeleiding van deze kinderen.

De Nidosmethodiek is gericht op een 'bij de cultuur en achtergrond aansluitende en veerkracht versterkende begeleiding' en kent daarbij drie belangrijke pijlers.

Cultuursensitief begeleiden

Cultuursensitief begeleiden is het vermogen om bij de begeleiding van amv's oprecht geïnteresseerd te zijn in de culturele achtergrond van het kind en de familie, om cultuurverschillen te onderkennen zonder oordeel, door de culturele vaardigheden toe te passen zoals interculturele sensitiviteit en interculturele communicatie en te beschikken over interculturele kennis.

Veerkracht en autonomie bevorderen

Wij hebben de ervaring dat amv's over het algemeen veerkrachtige kinderen zijn met een in de basis gezonde ontwikkeling. De achtergrond van oorlog of armoede, de vlucht, traumatische ervaringen, het verlies en de migratie doen een beroep op deze veerkracht. De begeleiding van onze medewerkers richt zich op het herstellen van de veerkracht door het bieden van rust en steun bij het hanteren van stress, het stimuleren van de persoonlijke kracht zoals schoolgang, het bevorderen van autonomie, invloed op de eigen situatie (agency) en het bevorderen van sociale steun. Onze medewerkers empoweren de amv's en hun netwerk, waardoor zij op enig moment in staat zullen zijn om zonder ondersteuning van Nidos verder te gaan.

Bescherming bieden

Wij hebben oog voor de veiligheid van de amv's. Onze medewerkers hebben kennis en begrip voor specifieke risico's, zoals een verhoogde kans op uitbuiting en seksueel misbruik. Veiligheid betekent ook het bevorderen van integratie.

AMV-Opvangmodel

Het is onze ervaring dat opvang in familieverband bij opvanggezinnen met een vergelijkbare achtergrond qua cultuur en taal (OWG, zie hieronder) en kleinschalige opvang (KSO) het beste werkt voor amv's.

Het uitgangspunt binnen deze opvang is dat elke amv (binnen de kaders van het opvangmodel) een passende opvangplek geboden wordt waarbinnen hij of zij zich kan ontwikkelen richting zelfredzaamheid (bij 18 jaar) en begeleid wordt richting perspectief (integratie of terugkeer).

In het opvangmodel is zowel geregeld op welke wijze amv's worden opgevangen (primair aan de hand van leeftijd en verblijfsstatus), als de taakverdeling in de uitvoering tussen COA en Nidos.

Nidos biedt volgens dit model opvang aan:

- Amv's tot 15 jaar worden, ongeacht verblijfsstatus, opgevangen in opvanggezinnen van Nidos
- Amv's vanaf 15 jaar, met verblijfsvergunning, worden opgevangen in de kleinschalige opvang

Uitgangspunten

- Zo kleinschalig mogelijk
- Maatwerk in de begeleiding
- Continuïteit in opvang en begeleiding

Opvang en Wonen in Gezinsverband (OWG)

Nidos plaatst amv's bij voorkeur in gezinsverband en werkt met netwerkgezinnen en opvanggezinnen met een vergelijkbare achtergrond qua cultuur en taal. Voor Oekraïense amv's zonder familie of netwerk heeft Nidos opvanggezinnen met een Oekraïense achtergrond.

Wij anticiperen op de instroom van Oekraïense amv's en zijn daarom op zoek naar nieuwe opvanggezinnen, bij voorkeur met een Oekraïense, Poolse of Russische (Centraal en Oost-Europa) achtergrond. Bent u of kent u een gezin met deze achtergrond en wilt u opvanggezin zijn? Kijk dan voor meer informatie op [onze website](#). Daar vindt u ook een aanmeldformulier, dat u kunt mailen naar: opvangouders@nidos.nl.

Kleinschalige opvang (KSO)

Nidos biedt zelf binnen de Nidos Eigen Opvang (NEO) kleinschalige opvang aan amv's met een status. Daarnaast is de uitvoering van de kleinschalige opvang belegd bij contractpartners, te weten: YOIN, Enver, Elker, Jeugdformaat, Sterk Huis, Re-care, Firmitas, Yadeborg en Parlan. Oekraïense amv's die bij Nidos onder voogdij komen, worden ook in de kleinschalig opgevangen.

Binnen de kleinschalige opvang wordt een onderscheid gemaakt tussen opvang in kleine wooneenheden (KWE) en kinderoogroepen (KWG).

Kleinschalige wooneenheid (KWE)

Amv's tussen de 15 en 18 jaar oud kunnen door contractpartners van Nidos worden opgevangen in kleine wooneenheden (KWE). Hier wonen amv's van verschillende nationaliteiten in kleine groepen (ongeveer vier personen) bij elkaar. Deze amv's zijn al redelijk zelfstandig maar nog niet genoeg om helemaal zelfstandig te kunnen wonen. Per vier kinderen is gedurende 28,5 uur per week een mentor aanwezig die hen begeleidt richting zelfstandigheid (bij 18 jaar).

Kinderwoongroep (KWG)

Amv's tussen de 15 en 18 jaar oud kunnen door contractpartners van Nidos worden opgevangen in kinderroegroepen (KWG's). De woongroep is bestemd voor amv's die nog niet voldoende zelfstandig en weerbaar zijn. In een kinderroegroep wonen maximaal 12 kinderen. Op de woongroepen zijn 24 uur per dag mentoren aanwezig. Deze mentoren helpen hen met alledaagse dingen en begeleiden hen richting zelfstandigheid (bij 18 jaar).

Taakstelling gemeente

Amv's worden bij verhuizing van het COA naar de kleinschalige opvang direct geteld voor de taakstelling van de 'ontvangende' gemeente. De voogdij, opvang en begeleiding vanuit Nidos en de mentoren (van de contractpartners) eindigt op het moment dat het kind de leeftijd van 18 jaar bereikt. Vanaf 17 jaar wordt samen met de gemeente de overgang naar 18-/18+ voorbereid. Vanaf 18 jaar is uw gemeente (financieel) verantwoordelijk voor deze amv's. Dit houdt in dat uw gemeente verantwoordelijk is voor vervolghuisvesting, vervolgbegeleiding en evt. inkomensondersteuning. Voor meer informatie zie de handreiking van de VNG/Nidos 'overdracht van amv's die 18 jaar worden'.

Wat is er nodig om opvang voor amv's binnen uw gemeente te realiseren?

Om opvang voor amv's binnen uw gemeente te organiseren, heeft Nidos huisvesting nodig binnen de gemeente. Het gaat hierbij om eengezinswoningen (plek voor vier amv's) en groepspanden (plek voor 9 tot 12 amv's). Nidos en haar contractpartners zorgen vervolgens zelf voor passende begeleiding. Uiteraard staat Nidos ook open om een samenwerking met lokale zorgaanbieders te verkennen.

Heeft u vragen en/of ziet u mogelijkheden binnen uw gemeente?

Neem dan contact met ons op via: bureauopvang@nidos.nl.